

| Werkgever: Koe & Wij |

| Naam: Henk Antonissen |

| Functie: adviseur |

| Datum: 7 mei 2013 |

„Waarom wil je dit stuk scheuren?“ Adviseur Henk Antonissen van Antonissen Agrarisch Advies loopt vandaag voor Koe & Wij met boeren door de wei en laat ze kritisch nadenken over wat zij zeggen te willen. „En waarom ligt voor het voerhek steeds onbeperkt maïs?“

Smalle, lage zomerkuil

09.00 uur - „De animo is groot. In de winter verkondig ik de theorie, nu ga ik met boeren hun wei in.“ Melkveehouder Paul Hazenberg in De Moer bij Tilburg is een van de enthousiastelingen die de koeien graag in de wei hebben. De mannen bekijken de stand van het gras. Maar eerst aanschouwt de adviseur de smalle, lage zomerkuil die de broei altijd voor zal zijn. Een compliment aan Hazenbergs adres volgt.

„Na deze eerste tien dagen buiten merk ik al dat de opname in de wei goed omhoog gaat. Ik had mijn plan op 4 kilo droge stof gebaseerd, maar ik zit nu al op 8. De krachtvoergift moet dus gauw omlaag“, concludeert Hazenberg.

„Bij boeren zit ingebakken dat de koeien vooral niet te weinig mogen vreten. Daarom geven ze vaak veel te veel ruw- en krachtvoer. Zo helpen ze een groot deel van het te behalen rendement uit weiden om zeep.“ Een koe vreet 16 tot 18 kilo droge stof per dag. Dat is 100 kilo vers gras inclusief paardenbloemen en bijvoorbeeld ruwbeemd en Engels raaigras. Ook over de timothee en de klaver is Hazenberg zeer te spreken, het kropjaar vindt hij eigenlijk te grof geworden.

Te veel ruwvoer

12.00 uur - Antonissen verzekert de melkveehouder dat hij het aantal uren weiden inmiddels prima kan opvoeren. „De pens is gewend, en de efficiëntie stijgt alleen nog.“ Hij vervolgt: „De meeste boeren die bij mij aankloppen, kozen al voor weidegang maar willen graag de puntjes op de i zetten.“ Dan blijkt dat boeren bijna allemaal aangeven dat ze te bang zijn, te laat zijn met het naar buiten doen van het vee en te onzeker zijn. „Deze boer zit heel dicht bij het ideaal“, zegt de adviseur over Hazenberg, „maar zelfs hier kan het scherper. Hazenberg kan het gras nog beter benutten door minder te maaien en de bijvoeding beter af te stemmen.“

Te veel krachtvoer

10.00 uur - Antonissen laat de melkveehouder zelf aflezen hoeveel gras er staat. Samen berekenen ze hoeveel droge stof er per dag groeit op de 8 hectare die hij gebruikt voor stand- en omweiden. Hazenberg heeft een vierkante huiskavel van 25 hectare. Een deel van de 8 hectare is iets te lang geworden voor beweiding. Een stuk maaien kan een oplossing zijn, overweegt Hazenberg. De adviseur echter oppert om minder bij te voeren. „Want voor het evenwicht is het hier dus zo dat de koe 7 kilo droge stof per dag moet afvreten om de groei bij te blijven.“

Hazenberg vindt het jammer dat zijn melkvee pas eind april naar buiten ging. „Eerder leek het er niet op dat er genoeg gras zou zijn. Nu blijf ik dus wéér te laat“, peinst Hazenberg. Hij vindt het het belangrijkste dat zijn 85 melkkoeien tevreden zijn. Omdat de krachtvoersilo nog vol was, kregen de koeien te veel eiwit, „wat aan het ureumgehalte helaas al goed te merken was“, zegt de melkveehouder, die denkt dat hij met aanpassen van het rantsoen toch moet wachten tot hij nieuwe bulk kan bestellen. Adviseur Antonissen: „Daarop kun je volgende keer dus eerder inspelen.“ Hazenberg beseft dat hij eiwit verspilt door ook eiwitrijke brok te geven.

Fel, eiwitrijk gras

14.00 uur - In het Dommeldal bij Liempde boert Peter van de Laar met 68 melkkoeien. De natte natuur van de EHS maakt het hem niet gemakkelijk, maar hij wil zijn koeien graag weiden, ook voor het merkmelkproject van Campina. Hij heeft 8 hectare tot zijn beschikking omdat de rest aan de schier onbereikbare overkant van een weg ligt. De hoge maiskuil ziet er perfect uit, maar Antonissen stelt een kritische vraag. „Dus jij denkt dat een goed winterrantsoen meer oplevert dan de koeien vers gras te laten halen?“

Watervoorziening

16.00 uur - De waterbak heeft voor de hedendaagse koe te weinig capaciteit. Antonissen stelt voor om, in plaats van scheuren, de zuring pleksgewijs te bestrijden, want al het andere in de wei ziet eruit als de perfecte mix. „Natuurlijk zit de één gunstiger met zijn kavels dan een ander“, besluit Antonissen. „Maar waar een wil is, is een wei.“ ■

Meer lef hebben

10.30 uur - „Vertrouw op weidegras. Minder bijvoeren is van groot belang.“ Paul Hazenberg reageert: „Het vereist léf om minder te voeren!“ Antonissen bevestigt dat.

Ruwvoer aanpassen in plaats van vers gras

